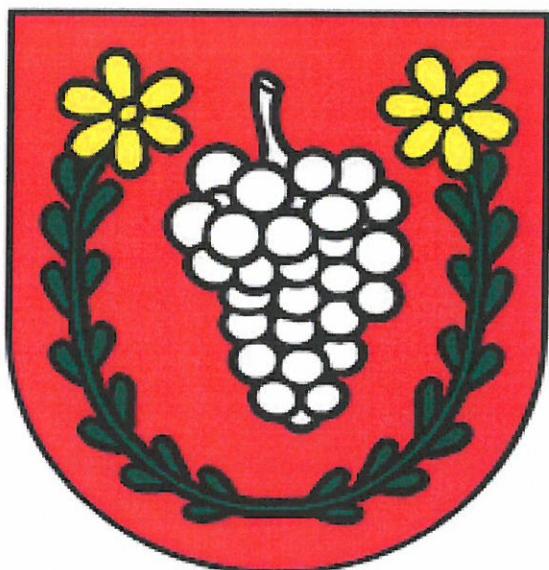

Obec

Veľké Zálužie

**Komunitný plán sociálnych služieb na
roky 2018 – 2023**

OBSAH

1. Úvod

2. Teoretické východiská komunitného plánovania

- 2.1 Definovanie komunitného plánovania
- 2.2 Účastníci komunitného plánovania
- 2.3 Výhody, princípy a podstata komunitného plánovania
- 2.4 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb
- 2.5 Komunitný plán sociálnych služieb
- 2.6 Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2015-2020

3. Demografická a sociálna analýza obce

- 3.1 Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva
- 3.2 Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia
- 3.3 Štruktúra obyvateľov podľa veku
- 3.4 Školstvo
- 3.5 Zdravotníctvo

4. Sociálne služby

- 4.1 Sociálna oblasť v obci
- 4.2 Analýza poskytovania sociálnych služieb v obci
- 4.3 Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu
- 4.4 Vyhodnotenie respondovanej vzorky
- 4.5 Vyhodnotenie odpovedí na jednotlivé otázky

5. Stratégia rozvoja sociálnych služieb

- 5.1 SWOT analýzy
- 5.2 Ciele, opatrenia a financovanie sociálnych služieb
- 5.3 Špecifikácia cieľov a časový plán realizácie
- 5.4 Aktualizácia, zmeny a vyhodnocovanie KPSS

6. Záver

1. Úvod

Národná rada Slovenskej republiky SR 30.10.2008 schválila Zákon č. 448/2008 o sociálnych službách, ktorý v šiestej časti obsahuje ustanovenia o komunitnom rozvoji a komunitnom pláne v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Paragraf 83 Zákona o sociálnych službách ukladá povinnosť obciam a mestám vypracúvať komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a prijímateľmi sociálnych služieb v územnom obvode obce.

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy (§ 1 Zákona č. 369/1990 Zb.) je starostlivosť o všeobecný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované aktivity, je program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny spracovalo v súlade so zákonom o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020.

Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifika a potreby. Ide vôbec o prvý koncepcný dokument sociálneho plánovania v Obci Veľké Zálužie, ktorý vychádza zo schváleného PHSR obce ako aj uvádzaných priorít rozvoja sociálnych služieb.

2. Teoretické východiská komunitného plánovania

2.1 Definovanie komunitného plánovania

Výraz „komunitný plán“ vznikol spojením slov komunita a plánovanie. Za „komunitu“ najčastejšie považujeme skupinu občanov, ktorí žijú v určitom územnom celku a majú medzi sebou rôzne sociálne väzby. „Komunita je tiež miesto, kde človek získava emocionálnu podporu, ocenenie a pomoc v každodennom živote“. (Matoušek, 2003)

„Plánovanie“ je tvorba plánu, zámerov, cieľov - všetkého, čo chceme realizovať, uskutočniť, vytvoriť, zmeniť, rozvíjať, nahradzovať, doplniť a čo tvorí okruh plánovania. V oblasti sociálnych služieb je komunitné plánovanie chápane ako proces zmeny s rešpektovaním potrieb danej komunity. Je to proces, v rámci ktorého sa komunita posúva zo súčasného napĺňovania svojich potrieb k uspokojovaniu potrieb na takej úrovni, ktorá by komunité vyzývala.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Komunitné plánovanie je otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadania najefektívnejšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie je spôsob, ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá. Zapája všetkých, ktorých sa daná oblasť týka, v procese prevažuje dialóg a vyjednávanie, hľadajú sa nové kreatívne prístupy, dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, ktorá umožňuje spracovávať rozvojové materiály v oblasti sociálnych služieb verejného života na úrovni obce, mesta i kraja. Pri komunitnom plánovaní je potrebne zvážiť:

- potreby občanov,
- potreby a možnosti poskytovateľov sociálnych služieb,
- možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na napĺňanie potrieb komunity.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb vychádza z faktu, že dominantnú úlohu pri dlhodobom riešení svojej sociálnej situácie má občan a jeho rodina. Úlohou obce je nielen poskytovať sociálne služby dané zákonom, ale aj vytvoriť podmienky pre fungovanie siete sociálnych služieb založené na reálnom dopyte a adresnom uspokojení potrieb občanov. Sociálne služby majú pre občana zmysel iba ak sú dostupné z hľadiska:

- financií (podiel občana na úhrade nákladov),
- miesta (služba k dispozícii v danom území),
- času (poskytnutie možnosti využívať službu včasne, po vzniku potreby danej služby),
- bezbariérovosti (budovy, komunikácie).

Obec Veľké Zálužie si uvedomuje, že dobre fungujúca sociálna siet služieb pre obyvateľov obce je potrebná z dôvodu možnosti zasiahnuť všade tam, kde sa človek z objektívnych príčin dostal do neriešiteľných situácií alebo tam, kde je pomoc spoločnosti nevyhnutná. Zámerom obce je vytvoriť podmienky pre fungovanie systému sociálnych služieb, ktorý bude poskytovať kvalitné a dostupné služby pre občanov.

2.2 Účastníci komunitného plánovania

V prípade sociálnych služieb sa jedna predovšetkým o užívateľov, poskytovateľov a zadávateľov, ale aj celej verejnosti, ktorej je táto téma blízka.

Zadávateľ (objednávateľ) sociálnej služby je ten, ktorému zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov územia, ktoré spravuje. V systéme verejnej správy na Slovensku sú to práve obce. Zadávateľ je zodpovedný za zaistenie poskytovania sociálnych

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

služieb na príslušnom území. Vstupuje do procesu ako aktívny účastník, predovšetkým preto, že je garantom realizácie výstupov komunitného plánovania.

Poskytovateľ sociálnych služieb je ten, kto službu poskytuje, môže to byť obec, VÚC, fyzická osoba, podnikateľsky subjekt, nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom. Zákon o verejných službách rozoznáva verejných poskytovateľov (obec, VÚC...) a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

Užívateľ (prijímateľ) sociálnych služieb je človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby určené. Sú to jednak občania, ktorí už služby dostávajú, ako aj tí, ktorí na ne čakajú. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov, ak nechceme rovno povedať, že by mali mať prioritu.

Užívatelia služieb sa zapojením do komunitného plánu môžu podieľať na utváraní celkového systému sociálnych služieb, dostať príležitosť presadzovať vlastné záujmy a ciele, príležitosť nadviazať novú spoluprácu, získať informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Verejnosť predstavujú všetci ďalší záujemcovia o danú oblasť, ktorým nie sú sociálne služby a ich spôsob fungovania a poskytovania ľahostajné. Verejnosť musí byť zároveň aj v prípade aktívneho nezapojenia sa do procesu komunitného plánovania priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu. Cieľom je zabezpečiť prístup verejnosti k informáciám.

2.3 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

Právny rámec poskytovania sociálnych služieb zastrešuje Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 317/2009 Z.z. v znení neskorších predpisov. Tento zákon prijala Národná rada Slovenskej republiky v novembri 2008 a nadobudol účinnosť od 1.1.2009. Oproti dovtedy platným právnym úpravám, ktoré všetky riešili oblasť sociálnych služieb v rámci zákona o sociálnom zabezpečení, resp. zákona o sociálnej pomoci (Zákon 195/1998 Zb.), tento zákon rieši celú problematiku sociálnych služieb samostatne. Zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb. (Filipová, 2009, s. 1) Zákon o sociálnych službách upravuje právne vzťahy a podmienky poskytovania sociálnych služieb, ktorých cieľom je podporovať sociálne začlenenie občanov a uspokojovanie sociálnych potrieb ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii.

Za nepriaznivú sociálnu situáciu sa považuje stav sociálnej núdze fyzickej osoby, rodiny a komunity, v ktorom sa táto osoba, rodina, komunita nachádza z dôvodu, že nemá zabezpečené základné životné potreby, pre svoje životné návyky, pre spôsob života, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, pre dovršenie dôchodkového veku, pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi. (Hrozenšká ,s. 107) Sociálne služby podľa tohto zákona sa poskytujú prostredníctvom odborných, obslužných a ďalších činností, ktoré poskytovateľ je povinný poskytnúť alebo zabezpečiť v prípade, že sú tieto činnosti pri týchto službách taxatívne vymedzené. Odborné činnosti, ktorými sú sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia je možné za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytovať aj samostatne. Zároveň poskytovateľ môže vykonávať aj iné činnosti ako upravuje tento zákon, ktoré zvýšia kvalitu sociálnej služby. Sociálne služby sú službami nazývané ako verejné sociálne služby a sú poskytované bez dosiahnutia zisku, avšak návrh umožňuje aj poskytovanie sociálnych služieb v rámci živnosti alebo podnikania, t.j. na báze zisku. (Repková, 2008, s. 32)

Pôsobnosť obce podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách:

- vypracúva a schvaľuje komunitný plán,
- vytvára podmienky pre komunitný rozvoj,
- poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- rozhoduje o odkázanosti na sociálnu službu a úhrade za ňu,
- vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
- rozhoduje o povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť,
- poskytuje alebo zabezpečuje:
 - opatrovateľskú službu,
 - odľahčovaciu službu,
 - prepravnú službu,
 - pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

- sociálnu službu v zariadeniach pre seniorov, v zariadeniach opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu,
- sociálnu službu na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb,
- uzatvára zmluvu:
 - o poskytovaní sociálnych služieb,
 - o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy, inému neverejnému poskytovateľovi na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
 - o úhrade ekonomicky oprávnených nákladov,
- vedie evidenciu:
 - posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby,
 - rozhodnutí o poskytovaní sociálnej služby,
 - prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode.

2.4 Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2015-2020

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny spracovalo v súlade so Zákonom o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020.

Špecifickými cieľmi Národných priorit je:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generáčne reprodukované chudoby,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe,

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

- deinštitucionalizovať sociálne služby ,
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

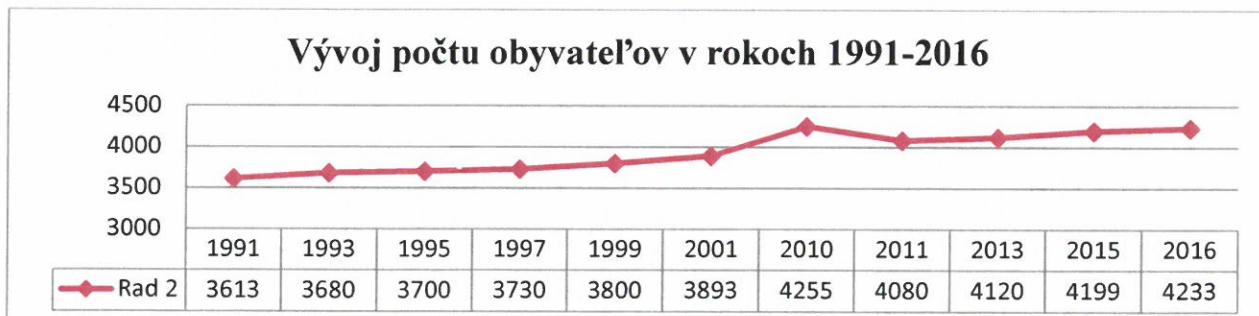
Národné priority reflektujú aktuálnu situáciu poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike, predovšetkým nedostatok kapacity sociálnych služieb poskytovaných v prirodzenom (domácom a komunitnom) prostredí občanov, potrebu zabezpečenia udržateľnosti financovania sociálnych služieb a rozvoja ich kvality. Vychádzajú z potrieb identifikovaných v národnom i európskom kontexte, s akcentom na dostupnosť a prístupnosť sociálnych služieb a ich dlhodobú finančnú udržateľnosť a efektívnosť.

Ciele a priority stanovené v Národných prioritách rozvoja sociálnych služieb majú podľa Zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostensky zákon) v znení neskorších predpisov následne obce rozpracovať vo svojich komunitných plánoch sociálnych služieb, majú prijať následne úlohy a opatrenia na zabezpečenie ich rozvoja. Tieto aktivity je potrebne zabezpečiť na základe analýzy poskytovaných služieb a tradícií svojho územia.

3. Demografická a sociálna a analýza obce

3.1 Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva

Obec Veľké Zálužie sa počtom obyvateľov zaraduje k veľkým obciam Slovenska. K 31.12.2016 bolo na území obce k trvalému pobytu 4233 obyvateľov. Z vývoja počtu obyvateľov zaznamenaného od roku 1991 až po súčasnosť vidieť, že počet obyvateľov žijúcich v obci od roku 1991 mal kolísavé tendencie vývoja, avšak od roku 1996 postupne rastol až do roku 2010, kedy dosiahol hodnotu 4255. V nasledujúcom roku výrazne klesol na hodnotu 4080. Od roku 2012 však opäťovne pozorujeme nárast počtu obyvateľov v obci.

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1991 – 2017

Zdroj: matričný úrad Obce Veľké Zálužie

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

3.2 Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia

Na základe analýzy pohlavnej štruktúry je možné konštatovať, že podiel ženskej zložky populácie prevláda nad mužskou zložkou populácie, čo znamená, že v roku 1991 na 100 žien pripadlo 95 mužov, v roku 2001 a aj v roku 2015 na 100 žien pripadlo 93 mužov. (PHSR Veľké Zálužie)

Rok Počet oby.	1991	2001	2009	2011	2013	2015	2016
Celkový počet obyvateľov	3613	3893	4237	4080	4120	4199	4233
Počet mužov	1769	1878	2057	1967	1989	2023	2042
Počet žien	1844	2015	2180	2113	2131	2176	2191

Tabuľka 1: Vývoj počtu obyvateľov od r. 1991-2015

Zdroj: ŠÚ SR

Hustota obyvateľov na vyjadrená počtom obyvateľov na km² sa pohybovala v roku 2015 na úrovni 130,17 obyvateľa na km². Celkový počet obyvateľov v obci je ovplyvnený aj pohybom obyvateľov. Prirodzený pohyb obyvateľov súvisí s prirodzenou schopnosťou človeka, t.j. reprodukciou. V rámci prirodzeného pohybu sa sledujú dve základné zložky, a to natalita vyjadrená cez počet narodených a mortalita vyjadrená cez počet zomrelých. Ďalším pohybom, ktorý ovplyvňuje celkový počet obyvateľov v obci, je mechanický pohyb, ktorý skúma najmä dva javy, imigráciu vyjadrenú cez počet pristáhovaných a emigráciu vyjadrenú cez počet vystáhovaných. Výsledkom mechanického pohybu je migračný prírastok resp. úbytok.

3.3 Štruktúra obyvateľov podľa veku

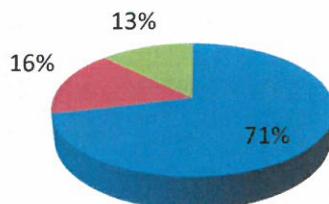
K významným ukazovateľom hodnotenia obyvateľstva v obci patrí veková štruktúra. Na základe vekovej štruktúry je možné rozdeliť obyvateľov na tri základné vekové skupiny: obyvateľov v predprodukčnom veku (deti od 0-14 rokov veku), obyvateľov v produktívnom veku (muži od 15 do 59 rokov veku a ženy od 15 do 54 rokov veku) a obyvateľov v poproduktívnom veku (muži nad 60 rokov veku a ženy nad 55 rokov veku). Z hľadiska posúdenia vekovej štruktúry je pre rozvoj obce nutné poznať podiel zastúpenia jednotlivých vekových kategórií na celkovej populácii v obci, nakoľko každá skupina obyvateľov má svoje špecifické potreby a nároky.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Veková štruktúra obyvateľstva r. 2016

■ produktívny vek 71% ■ predproduktívny vek 16% ■ poproduktívny vek 13%

Graf č. 2 Podiel základných vekových skupín obyvateľstva v obci Veľké Zálužie v roku 2015 v %
Zdroj: ŠÚ SR

Na základe údajov získaných zo Štatistického úradu Slovenskej republiky tvorí podiel obyvateľov v predproduktívnom veku vo vekovej štruktúre obce Veľké Zálužie 16,05%, podiel obyvateľov v produktívnom veku 71,18 % a podiel obyvateľov v poproduktívnom veku 12,76 %. Môžeme konštatovať, že veková štruktúra obce sa charakterizuje ako progresívna, nakoľko predproduktívna zložka obyvateľstva prevláda nad poproduktívnou.

3.4 Školstvo

V obci sa nachádza Základná škola s deväťročnou školskou dochádzkou, pri ktorej pôsobí školský klub detí, ďalej sa tu nachádza Materská škola, Centrum voľného času Slniečko, Kútik dočasnej starostlivosti o deti.

Základná škola je plne organizovaná, ponúka vzdelávanie na I. aj na II. stupni štúdia, pričom v každom ročníku sú 2 triedy. Základná škola ponúka veľa rôznych záujmových krúžkov pre všetky vekové kategórie detí. V základnej škole pracuje celkom 34 zamestnancov, z ktorých je 29 pedagogických a 1 špeciálny pedagóg. Základná škola má žiacku knižnicu. Pre aktivity žiakov po škole je k dispozícii školský klub. Pre športové aktivity nielen žiakov je k dispozícii telocvičňa a multifunkčné ihrisko.

Počet detí v základnej škole zaznamenal počas skúmaných školských rokov klesajúci trend vývoja. Najviac detí navštevovalo základnú školu v šk. roku 2009/2010 (až 389 detí) a najmenej v školskom roku 2014/2015 (341 detí).

Rok	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Počet žiakov	359	373	361	354	354	341	351	351

Tabuľka 2: Počet detí v základnej škole
Zdroj: Základná škola vo Veľkom Záluží

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Materská škola má 5 tried a zamestnáva 10 pedagogických zamestnancov, 2 nepedagogických zamestnancov a v jedálni pracujú 4 kuchárky. Materská škola pre svoje deti počas roka zabezpečuje rôzne aktivity (napr. exkurzie, besedy, výstavky prác a pod.). Počet detí má rastúce tendencie. Jej kapacita už v súčasnom období nie je postačujúca, počet záujemcov o materskú školu je vyšší ako sú jej súčasné kapacity. V súčasnosti čiastočne pokrýva potreby rodičov Kútik dočasnej starostlivosti o deti, ktorý obec zriadila pri Materskom centre Blšky. Kútik bol zriadený v auguste 2016 ako poldenná prevádzka, jeho kapacita je maximálne 17 detí vo veku 3-4 roky.

Rok	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Počet detí	100	117	103	121	132	136	135	123

Tabuľka 3: Počet detí v materskej škole

Zdroj: Materská škola vo Veľkom Záluží

V obci pôsobí tiež súkromné opatrovanie detí rodinného typu - MALÝ ŠIBAL, ktoré akceptuje deti od útleho veku až po predškolákov.

Okrem uvedených školských zariadení v obci pôsobí niekoľko rokov Centrum voľného času Slniečko, ktoré vytvára priestor pre mimoškolské aktivity detí školského, ale aj predškolského veku, mládeži do 30 rokov, ale aj dospelým. Medzi najnavštevovanejšie krúžky patria futbalový krúžok, výtvarný a tanečný krúžok, ručné práce, jazykové krúžky. V CVČ pracujú dvaja pedagogickí zamestnanci na stály úväzok a viacero externistov.

Rok	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Počet detí	220	230	193	230	258	265	254	263

Tabuľka 4: Počet detí v CVČ

Zdroj: Centrum voľného času Slniečko vo Veľkom Záluží

3.5 Zdravotníctvo

Priamo v obci sa nachádza zdravotné stredisko, kde pôsobí všeobecný praktický lekár pre dospelých, stomatológ a všeobecný praktický lekár pre deti.

Lekári ordinujú každý pracovný deň, spravidla od 7.30 hodiny do 13.30 hodiny, a detská lekárka ordinuje v stredu v poobedňajších hodinách od 11,00 hodiny do 14,30 hodiny. V obci sa nachádza aj lekáreň, ktorá má prevádzkový čas denne od 7,30 hodiny do 15,30 hodiny, čo je veľká výhoda pre obyvateľov obce, ktorí tak nemusia dochádzať do okresného mesta za liekmi. Okrem toho sa v obci nachádza Psychiatrická nemocnica. Jej sídlom je bývalý kaštieľ

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Esterházyovcov a celý príľahlý park. Zariadenie spadá pod Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky.

4. Sociálne služby

4.1 Sociálna oblast' v obci

Obec má bohatú kultúrnu tradíciu, ktorú prostredníctvom miestnych organizácií rozvíja na komunálnej úrovni pre rôzne vekové a sociálne kategórie obyvateľov.

Seniori majú vytvorený priestor pre stretnávanie sa v rámci klubu dôchodcov. V obci je založená Miestna organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska a taktiež dôchodcovia majú svoju folklórnu skupinu „UJLAČANKA“. Miestni dôchodcovia sa aktívne zapájajú do spoločenského života v obci, prezentujú sa na rôznych podujatiach, ktoré sú organizované obcou, ale majú aj vlastné aktivity.

V obci v súčasnosti nie je zriadené žiadne zariadenie sociálnych služieb. Avšak obec zabezpečuje služby ako sú prepravná služba, donášky stravy, nákupy pre seniorov. Opatrovateľskú službu zabezpečuje len obmedzene, obyvatelia za pomoci obce si zabezpečujú terénnu opatrovateľskú službu cez externé organizácie.

Pre matky na rodičovskej dovolenke a ich deti sú poskytované služby Materského centra Blšky, ktoré v obci pôsobí od roku 2003. Mamičky, ktoré navštevujú materské centrum, sú tiež veľmi aktívne, podielajú sa na dianí v obci a taktiež sa zapájajú do celoslovenskej akcie s názvom „Míľa pre mamu“.

V spolupráci s Materským centrom Blšky vytvorila obec Kútik dočasnej starostlivosti o deti, ktorý poskytuje poldennú prevádzku pre deti v rozmedzí 3-4 rokov, ktoré neboli z kapacitných dôvodov prijaté do materskej školy.

V obci sú zriadené súkromné jasle s názvom „Malý šibal“, ktoré pomáhajú rodičom, pri zosúlaďovaní rodinného a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa. Obec plánuje zriadit' Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, prípadne uvažuje aj o spolupráci s jedným so zamestnávateľom v obci.

Ďalej je v obci neziskovou organizáciou „MRAVEC“ zriadené Komunitné centrum, kde tomuto centru poskytla priestory obec. Komunitné centrum poskytuje sociálne služby podľa zákona o sociálnych službách podľa § 24d) ods. 1 písm. c) t.j., zabezpečuje sa záujmová činnosť fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

V neposlednom rade v obci pôsobí aj slovenský skauting - oddiel „45. zbor posled. spojenectva“, ktorý je zameraný hlavne pre mládež.

Z uvedeného vyplýva, že v obci sú poskytované sociálne služby, aj keď iba v obmedzenom režime, pre všetky vekové kategórie, podľa aktuálnych požiadaviek obyvateľov.

4.2 Analýza poskytovania sociálnych služieb v obci

Obec Veľké Zálužie poskytuje pre svojich občanov opatrovateľskú službu v obmedzenom režime. Na obci pracuje jedna opatrovateľka - zamestnankyňa, ktorá v roku 2015 poskytovala základnú opatrovateľskú službu pre 29, v roku 2016 pre 35 a v roku 2017 pre 44 seniorov a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím. Občania využívajú hlavne pomoc opatrovateľky pri základných domáčich úkonoch, pri nákupoch, donáške liekov, platenie inkasa na pošte a podobne.

Obec v roku 2009 zakúpila pre potreby poskytovania sociálnych služieb pre seniorov a zdravotne ťažko postihnutých občanov motorové vozidlo tzv. sociálny taxík, ktorým teraz zabezpečuje prepravnú službu pre obyvateľov k lekárovi, spolu s doprovodom opatrovateľky. Túto službu v roku 2017 využívalo 30 občanov. V neposlednom rade občania radi využívajú sociálnu službu, akou je donáška stravy do domácnosti. V roku 2017 využívalo predmetnú službu 25 občanov.

V roku 2016 obec vydala 5 rozhodnutí vo veci poskytnutia sociálnej služby - opatrovateľská služba, kde bola odkázanost' II. – IV. stupňa a v roku 2017 vydala obec 6 rozhodnutí. Obec, keďže nemá vlastné personálne zabezpečenie opatrovateľskej služby, bola nápomocná pri vybavovaní opatrovateľskej služby v domácnosti, kde podľa stupňa odkázanosti priemerný rozsah odkázanosti v hodinách denne bol od 2-8 hodín denne, čo činí 60-240 hodín mesačne. Občanom boli odporučené na poskytovanie opatrovateľskej služby opatrovateľky z Neziskovej organizácie „SENIORKA“ z Nitry.

Obec v roku 2016 vydala 9 rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu, a na základe týchto rozhodnutí, boli následne občania umiestnení do zariadení sociálnych služieb. Žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu boli podané nasledovne: 3 žiadosti boli podané na opatrovateľskú službu, 5 žiadostí bolo podaných do zariadenia pre seniorov a 1 žiadost' do zariadenia opatrovateľskej služby. Obec v roku 2017 vydala 8 rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu a občania boli rodinou umiestnení do rôznych zariadení sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu boli podané nasledovne: 4 žiadosti boli podané na opatrovateľskú službu, 3 žiadosti do zariadenia pre seniorov a 1 žiadosť do zariadenia opatrovateľskej služby. Obec ďalej spracováva podklady pre vydanie rozhodnutia vo veci odkázanosti na sociálnu službu. Spracováva sociálny posudok a spolu so zdravotným posudkom vypracováva posudok o odkázanosti, z ktorého vzniká rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

Obec zabezpečuje aj sociálnu službu, akou je požičiavane pomôcok. K dispozícii má dva invalidné vozíky, tri chodítka a jeden detský invalidný vozík. Ďalej môže občanom zabezpečiť zapožičanie barlí a prenosnej WC stoličky. Tieto zdravotné pomôcky zabezpečila obec a niektoré tieto pomôcky poskytli aj občania, alebo ich rodinní príslušníci, keď ich prestali používať. V súčasnosti sú zapožičané dve chodítka a jeden invalidný vozík.

4.3 Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

Na zisťovanie postojov miestneho obyvateľstva k potrebám poskytovania sociálnych služieb, sme realizovali dotazníkový prieskum, ktorý sme uskutočnili v dvoch etapách. V prvej etape sme uskutočnili pilotný prieskum na vzorke 10 respondentov. Cieľom prvej etapy bolo zistiť zrozumiteľnosť otázok dotazníkového hárka. Na základe výsledkov prvej etapy sme dopracovali otázky v dotazníkovom hárku. Následne boli dotazníkové otázky distribuované do domácností. O tomto prieskume bolo miestne obyvateľstvo informované prostredníctvom rozhlasu a obecného časopisu.

Druhá etapa dotazníkového prieskumu sa realizovala v mesiacoch apríl a máj v roku 2016. Dotazníkové hárky boli distribuované takmer do 2000 domácností v obci. Pri dotazníkovom prieskume sme sa zamerali výlučne na miestne obyvateľstvo, lebo sociálne služby v obci sa poskytujú len obyvateľom s trvalým pobytom v obci. Ostatní občania, ktorí nemajú uvedený trvalý pobyt v obci (napr. chalupári), do prieskumu zahrnutí neboli. Späť sa vrátilo 47 riadne vyplnených hárkov, čo predstavuje 2,3 % návratnosť.

Dotazníkový hárok bol rozdelený na tri základné časti, a to všeobecné poznanie vedomostí obyvateľov o sociálnych službách a ich súčasnom poskytovaní v obci, príp. aj využívaní (otázky 2 – 6), druhá časť bola zmeraná na otázky budúceho rozvoja sociálnych služieb v obci (otázky 7-10), tretia časť otázok sa zameriavala na charakteristiku respondovanej vzorky obyvateľov. Osobitnú pozornosť sme venovali otázke číslo jedna „ako dlho žijete vo Veľkom Záluží“. Predpokladali sme, že obyvatelia, čím dlhšie v obci žijú, tým

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

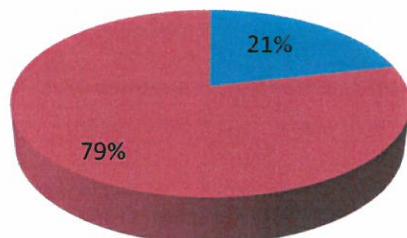
objektívnejšie sú schopní zaujať stanovisko k existujúcim poskytovaným službám, ale aj vedia posúdiť, ktoré sociálne služby by sa mali v obci ďalej rozvíjať.

4.4 Vyhodnotenie respondovanej vzorky

Ako už bolo uvedené, dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 47 respondentov. Z nich tvorili 79 % podiel ženy (37 respondentiek) a 21 % podiel muži (10 respondentov).

Pohlavie/rodová štruktúra

■ Muž ■ Žena

Graf č. 3 Štruktúra respondentov podľa pohlavia/rodovej štruktúry

Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

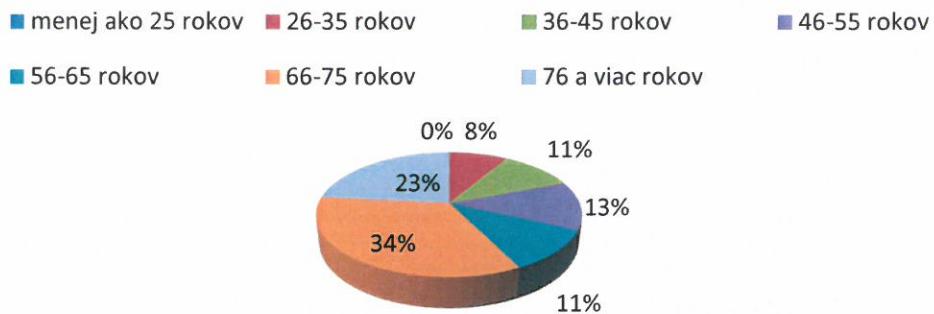
Z hľadiska vekovej štruktúry sme kategorizovali možnosti zaradenia sa respondentov podľa veku do siedmych kategórií. Náš prieskum nevyžadoval príliš detailné členenie respondentov, aké uvádza aj Štatistický úrad SR. Členenie podľa základných vekových kategórií (obyvateľia v predprodukčnom veku, produkčnom veku a poprodukčnom veku) bolo príliš všeobecné.

Najvyššie zastúpenie v prieskume mali obyvateľia vo veku 66-75 rokov (34 %), a obyvateľia 76 a viac rokov (25 %). V kategórii 46-55 rokov bolo 13 % respondentov, v kategóriach 56-65 rokov a 36-45 rokov rovnako po 11 % respondentov. Podiel respondentov v kategórii 26-35 rokov bol 8. Kategória obyvateľov do 25 rokov sa do prieskumu vôbec nezapojila. Na základe týchto výsledkov je možné skonštatovať, že obyvateľia nižších vekových kategórií, pokiaľ nemajú potrebu riešiť poberanie sociálnych služieb, nemajú ani záujem o celkové riešenie poskytovania sociálnych služieb v obci a prieskum nepovažovali za dôležitý.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Veková štruktúra respondentov

Graf č. 4 Štruktúra respondentov podľa vekovej kategórie

Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

Z hľadiska štruktúry obyvateľov podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania predpokladáme, že obyvatelia s vyšším vzdelaním viac vyhľadávajú poskytovanie sociálnych služieb v obci, a to nie len pre seba, ale aj svojich príbuzných. Jedným z dôvodov je to, že ľudia s vyšším vzdelaním majú lepšie uplatnenie v praxi, ako aj lepšie platové ohodnotenie, čím sa poberanie sociálnych služieb stáva dostupnejším. Z uvedených dôvodov sme skúmali aj štruktúru respondentov podľa stupňa dosiahnutého najvyššieho vzdelania. Výsledky prieskumu poukázali, že najvyššie zastúpenie mali respondenti so strednou školou s maturitou (34 %) a so strednou školou (30 %). 23 % respondentov malo základné vzdelanie, 11 % respondentov vysokoškolské vzdelanie 2.stupeň a 2 % vysokoškolské vzdelanie 1.stupeň. V dvoch kategóriách (vzdelanie bližšie nešpecifikované a vyššie odborné) sme zastúpenie respondentov nemali.

Vzdelanie respondentov

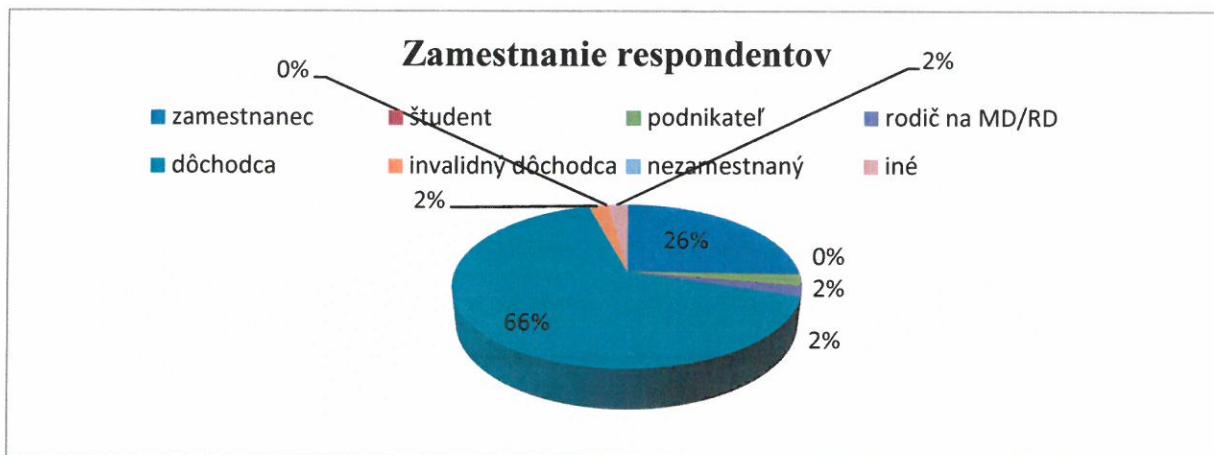
Graf č. 5 Štruktúra respondentov podľa stupňa dosiahnutého vzdelania

Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

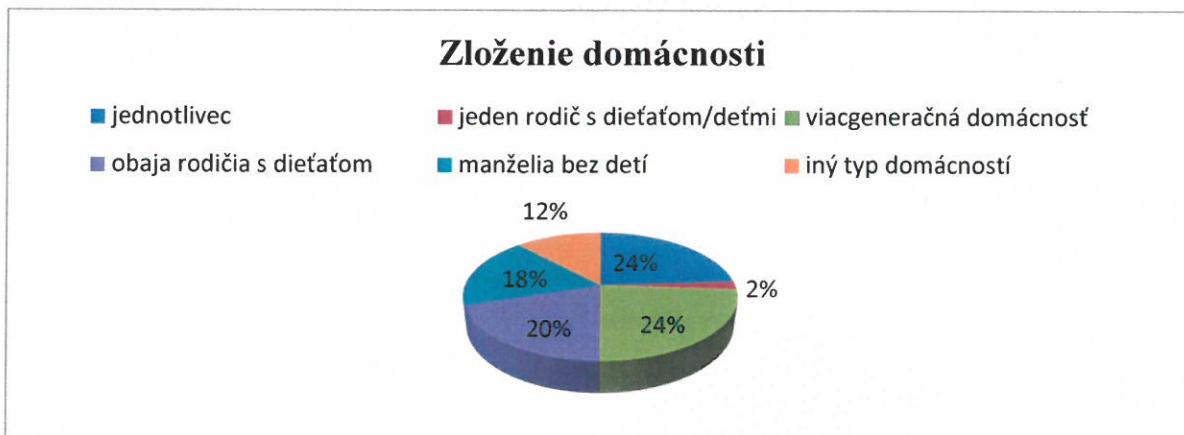
Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Z hľadiska zamestnania tvorili najväčší podiel respondovanej vzorky dôchodcovia (66 %) a zamestnanci (26 %). Ostatné špecifikované kategórie (rodič na MD/RD, podnikateľ, invalidný dôchodca) boli zastúpené rovnakým podielom 2 %. Kategórie študent a nezamestnaný neboli v respondovanej vzorke zastúpené.

Graf č. 6 Štruktúra respondentov podľa zamestnania
Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

Respondenti zapojení do dotazníkového prieskumu boli z rôznych typov domácností. Rovnakým dielom boli zastúpené domácnosti jednočlenné domácnosti a viacgeneračné domácnosti (24 %). 20 % podielom boli zastúpené domácnosti, kde sú dva rodičia s dieťaťom. Podiel domácností typu manželia bez detí mal 18 % podiel v respondovanej vzorke a 12 % iný typ domácností (bližšie nešpecifikovaný). 2% boli zastúpení respondenti v domácnosti rodič s dieťaťom/detďmi.

Graf č. 7 Štruktúra respondentov podľa zloženia domácnosti
Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

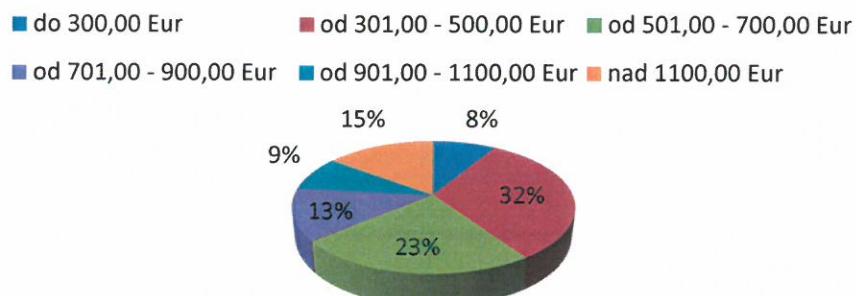
Príjmová situácia domácností je rôzna. V rámci prvej etapy prieskumu sme zistili, respondenti nie sú ochotní uvádzat konkrétnu výšku príjmu na jedného člena domácností.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Preto sme špecifikovali 6 príjmových kategórií, do ktorých sa mohli respondenti začleniť. Zistili sme, že najväčší podiel tvorila kategória s príjomom od 301,00 do 500,00 Eur na jedného člena, a to 32 %. 23% podiel tvorila kategória od 501,00 do 700,00 Eur. Až 7 % podielom boli zastúpené domácnosti s príjomom nad jedného člena 1100,00 Eur. Najnižší podiel tvorili respondenti s príjomom do 300,00 Eur na jedného člena.

Príjem respondentov

Graf č. 8 Štruktúra respondentov podľa príjmovej situácie domácnosti

Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

Na základe výsledkov analýzy respondovanéj vzorky obyvateľov obce Veľké Zálužie môžeme konštatovať, že záujem zúčastniť sa dotazníkového prieskumu mali viac ženy ako muži. Taktiež záujem o hodnotenie a poskytovanie sociálnych služieb v obci prejavili tí obyvatelia, ktorí sú nútení sociálne služby využívať, a to či už pre seba alebo pre niektorého člena domácnosti. Potvrdila to aj vzorka respondentov podľa veku, kde prevládali vekové kategórie ľudí nad 66 rokov a aj skúmanie respondentov podľa zamestnania, kde sa zapojili najmä dôchodcovia a pracujúci. Z hľadiska typu domácností a príjmovej kategórie domácností na jedného člena boli zastúpené všetky špecifikované kategórie bez dominantného postavenia jednej z kategórií.

4.5 Vyhodnotenie odpovedí na jednotlivé otázky

Otázka 1. Ako dlho žijete vo Veľkom Záluží?

75 % respondovaných obyvateľov žije v obci viac ako 30 rokov, 16 – 30 rokov žije v obci 19 % respondentov a 6 % respondentov žije v obci v rozpätí rokov 5-15.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Dĺžka bývania respondentov v obci

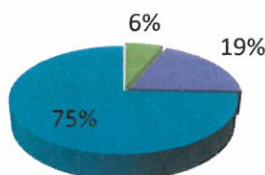
■ Ako dlho žijete v obci Veľké Zálužie ■ menej ako 5 rokov

■ 5-15 rokov

■ 16-30 rokov

■ viac ako 30 rokov

■ iné

Graf č. 9 Štruktúra respondentov podľa dĺžky bývania v obci

Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

Ďalej sme skúmali, ako ovplyvňuje dĺžka bývania respondentov v obci, využívanie sociálnych služieb, ktoré sa v obci poskytujú. Výsledky ukazujú, že najviac využívajú sociálne služby respondenti, ktorí majú v obci trvalý pobyt viac ako 30 rokov.

Sociálna služba	Počet rokov žijúcich v obci	menej ako 5 rokov	5-15 rokov	16-30 rokov	viac ako 30 rokov	iné
sociálne poradenstvo		0	0	0	0	0
materské centrum		0	1	1	1	0
rôzne kluby mládeže /skauting ...		0	1	0	2	0
klub dôchodcov		0	1	1	4	0
služby pre seniorov – donáška stravy, opatrovateľská služba, zariadenie pre seniorov		0	0	0	7	0
služby pre osoby so zdravotným postihnutím – denný stacionár, prepravná služba		0	0	1	2	0
spolu		0	3	3	16	0
iná		0	0	0	0	0
žiadnu		0	2	6	19	0
celkom		0	5	6	35	0

Tabuľka 5 Využívanie sociálnych služieb obyvateľmi obce podľa dĺžky ich bývania v obci Veľké Zálužie

Zdroj: vlastné spracovanie/ vlastný výskum

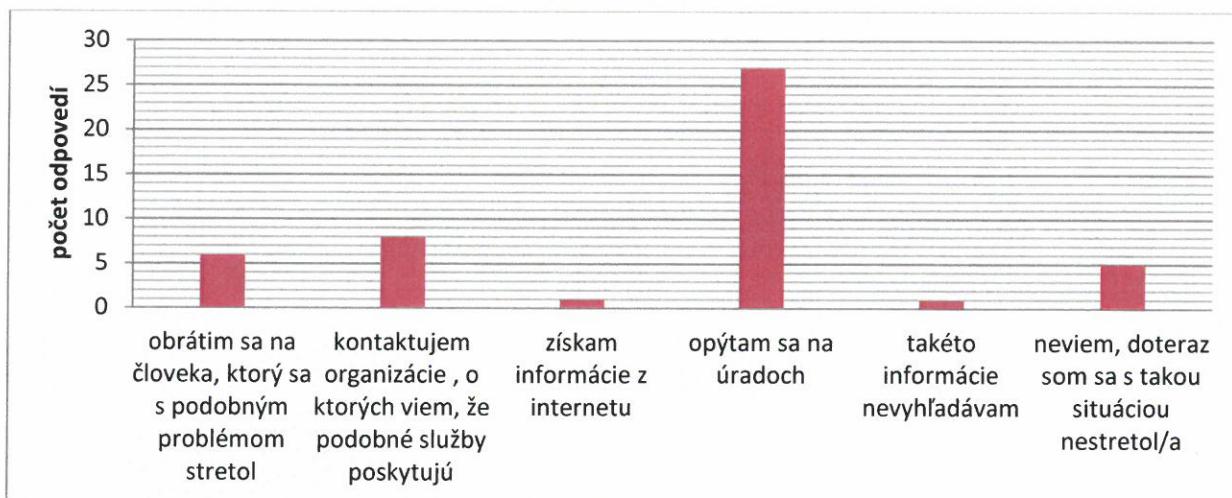
Otázka 2. Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektornej forme sociálnych služieb ?

Ak by niektorý z respondentov potreboval získať informácie o niektornej z poskytovaných sociálnych služieb, dotazoval by sa na úradoch (57 % opýtaných). Niekoľkí

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

participanti túto odpoved' konkretizovali a dopísali, že na obecnom úrade v obci. 17% opýtaných by kontaktovalo organizácie, o ktorých vedia, že podobné služby poskytujú (napr. ADOS, diecézna charita, zariadenie sociálnych služieb atď.) a 13 % by sa obrátilo na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol.

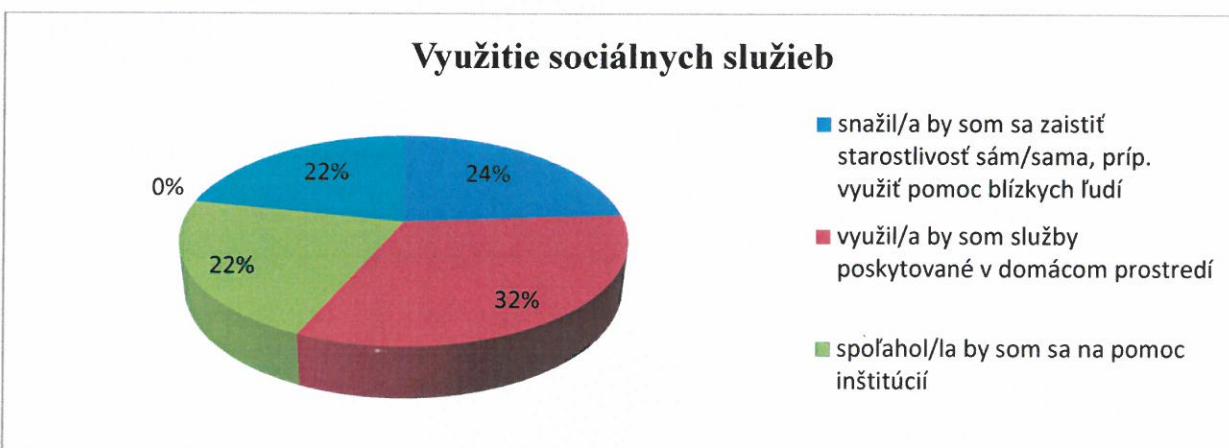

Graf 11 Štruktúra respondentov

Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

Otázka 3. Ako by ste postupovali v prípade trvalého postihnutia niektorého člena Vašej rodiny ?

Najviac respondentov uviedlo (32 %), že by využili služby poskytované v domácom prostredí, akými sú opatrovateľská služba, spoločné stravovanie a iné. 24 % opýtaných by sa snažilo zaistíť starostlivosť o člena svojej domácnosti sám/sama, príp. využiť pomoc blízkych ľudí. Obyvatelia, ktorí by využili pomoc iných inštitúcií, tvorili 22 % podiel. Rovnaký podiel (22 %) tvorili aj obyvatelia, ktorí nevedeli uviesť, ako by túto situáciu riešili.

Graf č. 10 Štruktúra respondentov

Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

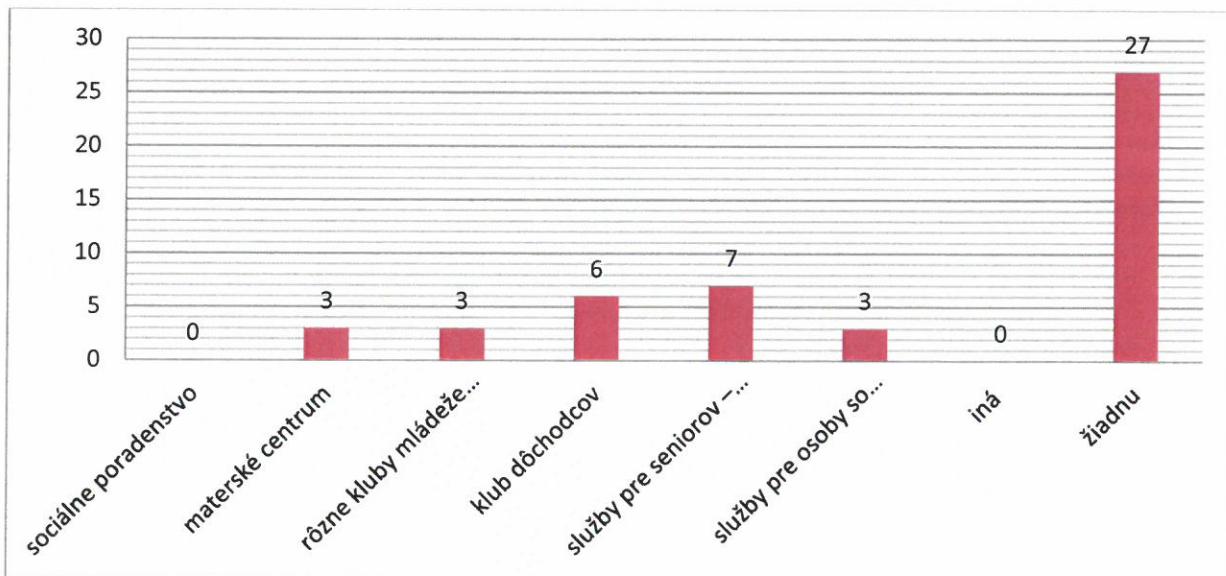
Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Otázka 4. Prosíme, označte všetky služby, ktoré v súčasnej dobe užívate Vy osobne alebo Vám blízka osoba:

V tejto otázke mali respondenti možnosť výberu z viacerých ponúkaných možností. Niektoré ponúkané alternatívy súce nie sú sociálnou službou definovanou zákonom o sociálnych službách, ale z hľadiska pomoci svojim členom, dlhodobou tradíciou a pestrou členskou základňou majú významné miesto v skúmanej obci. Medzi takéto činnosti patrí napr. miestny zbor Slovenského skautingu. Na základe diskusie so starostom obce sme zistili, že skauti viackrát pomohli osobám v obci v zložitých životných situáciach, ako je pomoc v domácnosti, organizovanie zbierok pre ľudí či šírením osvety o pomoci druhým.

Respondenti najčastejšie využívali donášku stravy pre seniorov (14 %), ďalej aktivity, ktoré v obci realizuje klub dôchodcov (12 %) činnosť materského centra, rôzne klubové činnosti a služby pre osoby so zdravotným postihnutím, najmä prepravnú službu (každé 6,1 % podielom). Obyvatelia preferujú rozvoj sociálnych služieb zameraných najmä na seniorov.

Na druhej strane ale je potrebné vidieť, že 55 % opýtaných nevyužíva v súčasnosti žiadnu sociálnu službu. Ak porovnáme výsledky dotazníkového prieskumu s evidenciou Obecného úradu vo Veľkom Záluží, vidíme značné nezrovnalosti. Obec poskytuje aj sociálne poradenstvo, najmä v problémových rodinách a pre seniorov, avšak títo poberatelia sociálnych služieb, aj napriek anonymite prieskumu, odmietali byť do neho zapojení. Údaje, ktoré sme mali záujem touto otázkou získať, sme nezískali práve z dôvodu neochoty miestneho obyvateľstva vyjadrovať svoje názory a postoje a ich snahy o zachovanie utajenia ich identity, ako aj samotného problému, ktorý sa na obci rieši.

Graf č. 11 Štruktúra respondentov

Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Záujem o využívanie sociálnych služieb v obci Veľké Zálužie jej obyvateľmi sme skúmali z viacerých pohľadov.

Pri skúmaní odpovedí na otázku 4 sme dospeli k záveru, že až 33,33 % respondentov, ktorí využívajú sociálne služby v obci sú seniori, a to v kategórii 76 a viac rokov a 28,57 % respondentov vo vekovej kategórii 66-75 rokov veku. Nižšie vekové kategórie využívajú tieto služby výrazne menej, a to najmä pre svojich príbuzných, kym vyššie vekové kategórie poberajú sociálne služby pre zabezpečenie svojich vlastných potrieb.

Sociálna služba	menej ako 25 rokov	26-35 rokov	36-45 rokov	46-55 rokov	56-65 rokov	66-75 rokov	76 a viac rokov
sociálne poradenstvo	0	0	0	0	0	0	0
materské centrum	0	1	1	1	0	0	0
rôzne kluby mládeže /skauting ...	0	0	0	2	0	1	0
klub dôchodcov	0	1	0	0	0	2	3
služby pre seniorov – donáška stravy, opatrotateľská služba, zariadenie pre seniorov	0	0	0	0	1	1	4
služby pre osoby so zdravotným postihnutím – denný stacionár, prepravná služba	0	0	0	1	0	2	0
spolu	0	2	1	4	1	6	7
%	0,00	9,52	4,76	19,05	4,76	28,57	33,33
iná	0	0	0	0	0	0	0
žiadna	0	3	4	3	4	8	4
celkom	0	5	5	7	5	14	11
%	0,00	10,64	10,64	14,89	10,64	29,79	23,40

Tabuľka 6 Využívanie sociálnych služieb obyvateľmi obce podľa dĺžky ich vekovej kategórie obyvateľov
Zdroj: vlastné spracovanie/ vlastný výskum

Predpokladali sme, že o poskytovanie sociálnych služieb sa okrem seniorov zaujímajú aj pracujúci obyvatelia (zamestnanci a podnikatelia), nakoľko potrebujú zabezpečiť určitú starostlivosť pre členov domácností, ktorí nie sú schopní zvládať určité činnosti sami (napr. varenie, nákupy). Podiel respondentov - zamestnancov, ktorí sa zaujímajú o poskytovanie sociálnych služieb pre svojich blízkych tvoril 27,27 %, ak odhliadneme od možnosti odpovede využívania „iná“ a „žiadna“ poskytovaná sociálna služba. Výsledky analýzy získaných údajov však nemôžeme pokladať za relevantné, nakoľko do dotazníkového prieskumu sa zapojili najmä dôchodcovia.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Zamestnanie respondentov Sociálna služba	zamestnanec	podnikateľ	rodič na MD/RD	dôchodca	invalidný dôchodca	iné
sociálne poradenstvo	0	0	0	0	0	0
materské centrum	3	0	0	0	0	0
rôzne kluby mládeže /skauting ...	1	0	0	1	0	1
klub dôchodcov	1	0	0	5	0	0
služby pre seniorov – donáška stravy, opatrovateľská služba, zariadenie pre seniorov	0	0	0	7	0	0
služby pre osoby so zdravotným postihnutím – denný stacionár, prepravná služba	1	0	0	2	0	0
spolu	6	0	0	15	0	1
%	27,27	0,00	0,00	68,18	0,00	4,55
iná	0	0	0	0	0	0
žiadna	7	1	1	16	1	1
celkom	13	1	1	31	1	2
%	26,53	2,04	2,04	63,27	2,04	4,08

Tabuľka 7 Využívanie sociálnych služieb obyvateľmi obce podľa zamestnania resp. sociálneho statusu respondenta

Zdroj: vlastné spracovanie/ vlastný výskum

O poskytovanie sociálnych služieb sa zaujímajú menej obyvateľia s nižším príjmom na člena domácnosti, sme mali záujem overiť predpoklad, že o poberanie sociálnych služieb v obci za zaujímajú obyvateľa s nižšími príjmami ako vyššími. Predpokladali sme, že obyvateľa s vyššími príjmami, ktorí sú odkázaní na sociálne služby, sú buď umiestnení v zariadeniach sociálnych služieb alebo majú individuálne zabezpečovanú opatrovateľskú službu.

Výsledky analýzy poukázali, že obyvateľa - respondenti s veľmi nízkymi príjmami na člena domácností sociálne služby nevyužívajú, nakoľko nie sú schopní si zaplatiť cenu poskytovanej služby.

Príjmová kategória respondentov Sociálna služba	do 300,00 Eur	od 301,00 - 500,00 Eur	od 501,00 - 700,00 Eur	od 701,00 - 900,00 Eur	od 901,00 - 1100,00 Eur	nad 1100,00 Eur
sociálne poradenstvo	0	0	0	0	0	0
materské centrum	0	0	1	0	1	1
rôzne kluby mládeže /skauting	0	0	0	2	0	1
klub dôchodcov	1	3	1	0	1	0
služby pre seniorov – donáška stravy, opatrovateľská služba, zariadenie pre seniorov	0	4	3	0	0	0

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

služby pre osoby so zdravotným postihnutím – denný stacionár, prepravná služba	0	2	1	0	0	0
spolu	1	9	6	2	2	2
%	4,55	40,91	27,27	9,09	9,09	9,09
iná	0	0	0	0	0	0
žiadna	3	6	5	4	3	6
celkom	4	15	11	6	5	8
%	8,16	30,61	22,45	12,24	10,20	16,33

Tabuľka 8 Využívanie sociálnych služieb obyvateľmi obce podľa príjmu respondenta na jedného člena domácnosti v Eur

Zdroj: vlastné spracovanie/ vlastný výskum

Súčasťou nášho prieskumu bolo aj overenie predpokladu, že poberanie sociálnych služieb preferujú viac domácnosti jednočlenné, nakoľko tieto môžu čeliť nedostatočnému zabezpečeniu vlastných potrieb. Predpokladali sme, že viacgeneračné domácnosti si tie typy služieb, aké sa poskytujú v obci (donáška obedov, sociálny taxík, nákupy), zabezpečujú sami, t.j. vlastným členmi domácnosti. Zistili sme, že o poskytovanie sociálnych služieb sa zaujímajú viac obyvateľia s nižším počtom členov v domácnosti. O poberanie sociálnych služieb prejavovali záujem nielen jednotlivci (26,09 % podiel v skúmanej vzorke), ale aj viacgeneračné rodiny s podielom 26,09 %, rodičia s deťmi (17,36 % podiel) a manželia bez detí, tiež s 17,36 % podielom v respondovanej vzorke.

Typ domácnosti respondentov \ Sociálna služba	jednotlivec	jeden rodič s dieťaťom/deťmi	viacgeneračná domácnosť	obaja rodičia s dieťaťom	manželia bez detí	iný typ domácností
sociálne poradenstvo	0	0	0	0	0	0
materské centrum	0	0	1	2	0	0
rôzne kluby mládeže /skauting	0	0	1	1	0	1
klub dôchodcov	3	0	1	1	1	1
služby pre seniorov	2	0	2	0	3	0
služby pre osoby so zdravotným postihnutím	1	0	1	0	0	1
spolu	6	0	6	4	4	3
%	26,09	0,00	26,09	17,39	17,39	13,04
iná	0	0	0	0	0	0
žiadnu	6	1	6	6	5	3
celkom	12	1	12	10	9	6
%	24,00	2,00	24,00	20,00	18,00	12,00

Tabuľka 9 Využívanie sociálnych služieb obyvateľmi obce podľa typu domácností respondenta

Zdroj: vlastné spracovanie/ vlastný výskum

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Naše skúmanie poberania sociálnych služieb respondentami sme zavŕšili overovaním predpokladu, že obyvatelia s vyšším vzdelaním poberajú sociálne služby viac, ako obyvatelia s nižším vzdelaním. Vychádza zo všeobecnej tézy, že viac ľudia s vyšším dosiahnutým stupňom vzdelania, majú lepšie pracovné postavenie, lepšie finančné ohodnotenie v práci a tak prejavujú nižšiu ochotu sa svojej pracovnej pozície vzdať a starať sa o člena domácnosti. Tento výsledok však môže byť ovplyvnený aj štruktúrou samotných respondentov vo výskumnej vzorke, ktorá nie je reprezentatívou vzorkou, nakoľko obyvatelia obce nemali záujem zapojiť sa do realizovaného prieskumu ani na základe osobných stretnutí, či aktivitou vedenia obce.

Vzdelanie respondentov \ Sociálna služba	základné	stredné	stredné s maturitou	vyššia odborná škola	vysokoškolské I. stupňa	vysokoškolské II. stupňa	iné
sociálne poradenstvo	0	0	0	0	0	0	0
materské centrum	0	0	1	0	0	2	0
rôzne kluby mládeže /skauting ...	0	1	1	0	0	1	0
klub dôchodcov	1	3	1	0	0	1	0
služby pre seniorov – donáška stravy, opatrovateľská služba, zariadenie pre seniorov	4	2	1	0	0	0	0
služby pre osoby so zdravotným postihnutím – denný stacionár, prepravná služba	1	0	2	0	0	0	0
spolu	6	6	6	0	0	4	0
%	27,27	27,27	27,27	0,00	0,00	18,18	0,00
iná	0	0	0	0	0	0	0
žiadnu	5	8	10	0	1	3	0
celkom	11	14	16	0	1	7	0
%	22,45	28,57	32,65	0,00	2,04	14,29	0,00

Tabuľka 10 Využívanie sociálnych služieb obyvateľmi obce podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania
Zdroj: vlastné spracovanie/ vlastný výskum

Otázka 5. Prosíme, označte, kol'kí Vaši rodinní príslušníci využívajú sociálne služby:

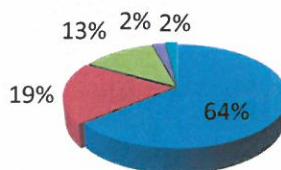
Odpovede, ktoré sme získali v otázke č.4 dopĺňajú aj odpovede z otázok 5 a 6. Až 64 % opýtaných uviedlo, že žiadnen ich rodinný príslušník sociálnu službu nevyužíva. Na druhej strane vidieť, že 19 % uviedlo, že sociálnu službu využíva jeden rodinný príslušník a 13 %, že dvaja rodinní príslušníci.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Počet rodinných príslušníkov

■ žiadnen ■ jeden ■ dvaja ■ traja ■ viac

Graf č. 12 Štruktúra respondentov

Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

Sociálny status respond.	zamestnanec	študent	podnikateľ	rodič na MD/RD	dôchodca	invalidný dôchodca	nezamestnaný	iné
Počet členov domácností								
žiadnen	7	0	1	1	19	1	0	1
jeden	1	0	0	0	8	0	0	0
dvaja	3	0	0	0	3	0	0	0
traja	1	0	0	0	0	0	0	0
viac	0	0	0	0	1	0	0	0

Tabuľka 11 Využívanie sociálnych služieb pre rôzny počet členov domácností podľa zamestnanie resp. sociálneho statusu respondenta

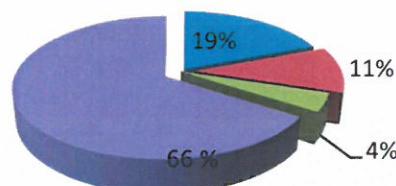
Zdroj: vlastné spracovanie/ vlastný výskum

Otázka 6. Ak ste na otázku 5 označili možnosti b) – e), uvedťte, kto využíva danú službu vo Vašej domácnosti?

Sociálne služby, ktoré sa poskytujú v obci, najviac využívajú z domácností respondentov seniori (19 %), osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (11 %) a dlhodobo chorí dospelí (4 %). Podiel 66 %, ktorý predstavuje respondentami označenú možnosť i „iná odpoveď“, poukazuje, že týmito domácnosťami nie je sociálna služba využívaná.

Užívateľ sociálnej služby

■ senior ■ osoba so zdravotným postihnutím ■ dlhodobo chorý dospelý ■ iná

Graf č. 13 Štruktúra respondentov

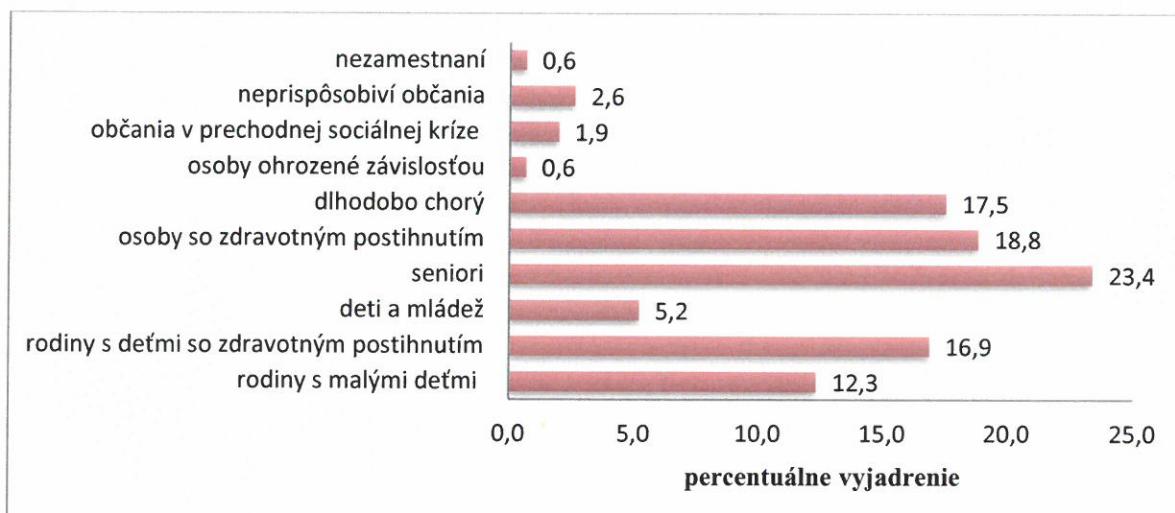
Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Otázka 7. Ktoré z nasledujúcich skupín obyvateľov si podľa Vášho názoru zaslúžia viac pozornosti zo strany obce Veľké Zálužie? (označte max. 4 odpovede)

Obyvatelia obce, ktorí sa zapojili do dotazníkového prieskumu, zastávajú názor, že najviac pozornosti pri poskytovaní sociálnych služieb v obci je potrebné venovať seniorom (23,4 % odpovedí), osobám so zdravotným postihnutím (18,8 % odpovedí), dlhodobo chorým (17,5 % odpovedí), rodinám s deťmi so zdravotným postihnutím (16,9 % odpovedí) a rodinám s malými deťmi (12,3 % odpovedí).

Graf č. 14 Štruktúra respondentov

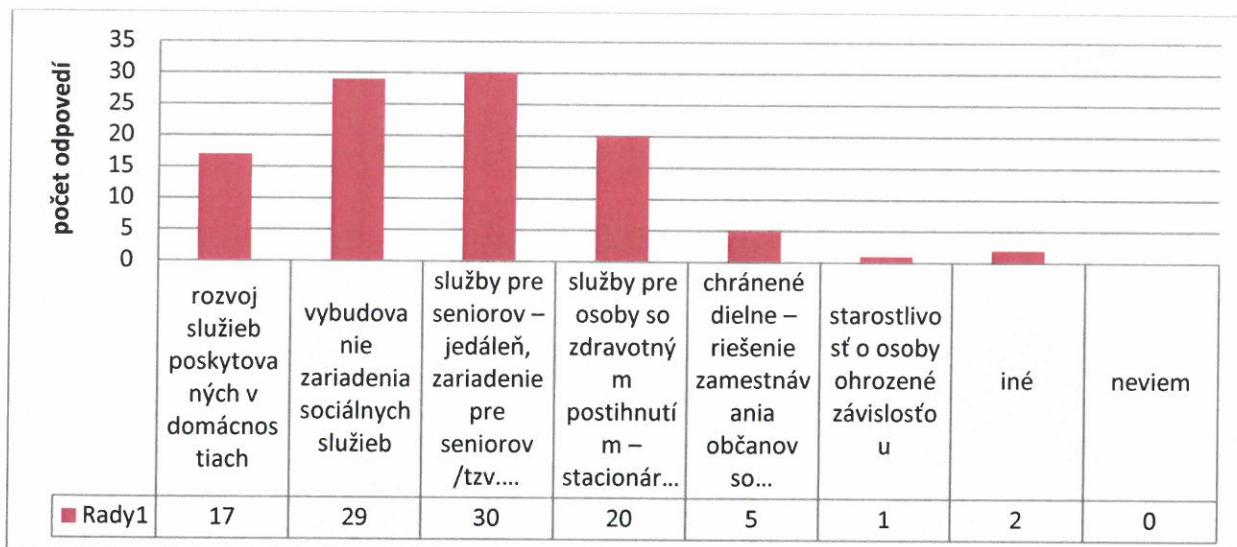
Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

Otázka 8. Na ktoré oblasti pomoci by sa mala obec Veľké Zálužie v budúcnosti viac zamerat? (označte max 3 odpovede)

Respondenti mali v tejto otázke možnosť výberu z viacerých ponúkaných odpovedí. Podľa ich názoru by sa obec Veľké Zálužie mala pri rozvoji sociálnych služieb zamerat najmä na služby seniorov, ktoré dosiahli 29 % podiel v uvedených odpovediach. Ďalej by sa mala obec orientovať na vybudovanie zariadenia sociálnych služieb (28 % odpovedí) a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím (29 % odpovedí). 16 % odpovedí sa stotožnilo s možnosťou rozvíjať najmä tie sociálne služby, ktoré sa dajú poskytovať v domácnostíach.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Graf č. 15 Štruktúra respondentov

Zdroj: spracované na základe vlastného prieskumu

Otázky č. 9 a č. 10 boli doplnkovými otázkami. K uvedeným otázkam 29 respondentov nič neuviedlo. 18 respondentov sa k otázkam vyjadrilo stručne.

Otázka 9. Podnety, postrehy, prípadné námety na spoluprácu v oblasti poskytovania sociálnych služieb

Otázka 10. Priestor na Vaše vyjadrenie – tu napíšte, čo považujete v tejto súvislosti za potrebné

Na uvedenú otázky reagovali väčšinou respondenti veľmi stručne. Väčšina odpovedí sa dotýkala sociálnych služieb. Respondenti väčšinou uvádzali, aby sa v obci vybudovalo zariadenie sociálnych služieb, bud' denný stacionár alebo tzv. Domov dôchodcov, teda zariadenie pre seniorov. Taktiež respondenti uviedli odpovede ako lepšie poskytovanie sociálnych služieb, tzv. opatrotovateľské služby, väčší záujem o seniorov a ďažko zdravotne postihnutých, a dostupnejšie sociálne služby. Ďalej respondenti uvádzali, že treba viac zelené, viac lavičiek v obci, dostavby ZŠ. Tieto odpovede úplne nesúvisia s poskytovaním sociálnych služieb, ale ovplyvňujú celkový život v obci.

5. Stratégia rozvoja sociálnych služieb

5.1 SWOT analýza

SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaná na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozien, ktoré spočívajú v danom projekte, obchodnej príležitosti, prípadne v inej situácii, v ktorej sa nachádza organizácia so snahou uskutočniť

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

určitý cieľ. Zahrňuje monitorovanie marketingového internetového aj externého prostredia organizácie. Ak je cieľ jasne definovaný, SWOT analýza sa môže použiť ako manažérská podpora k dosiahnutiu tohto cieľa:

- Silné stránky (**Strengths**) – interné /vnútorné atribúty/ vlastnosti organizácie, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa
- Slabé stránky (**Weaknesses**) – interné /vnútorné atribúty/ vlastnosti organizácie, ktoré stážajú dosiahnutie cieľa
- Príležitosti (**Opportunities**) – externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť organizácii k dosiahnutiu cieľa
- Ohrozenia (**Threats**) – externé podmienky, ktoré môžu stážiť organizácii dosiahnutie cieľa. SWOT analýza hodnotí slabé a silné stránky, ohrozenia a príležitosti. Pomáha analyzovať aktuálnu sociálnu situáciu v obci, zadefinovať problémy a určiť postupnosť ich riešenia. SWOT analýzu môžeme zhodne aplikovať aj na podmienky obce, a to skúmať ju ako priestor pre poskytnutie (zabezpečenie) sociálnych služieb pre obyvateľov žijúcich na jej území.

Silné stránky:

- záujem vedenia obce o poskytovanie sociálnych služieb pre viaceré vekové kategórie
- obec má možnosť zabezpečiť občanom sociálne služby prostredníctvom iného poskytovateľa,
- vo väčšine domácností poskytujú sociálne služby väčšinou rodinní príslušníci,
- rastúci záujem obyvateľov o poskytovanie sociálnych služieb,

Slabé stránky:

- zvyšovanie počtu sociálne odkázaných obyvateľov,
- nízke príjmy obyvateľov, ktorí sú odkázaní na poskytovanie sociálnych služieb,
- absencia dobrovoľných alebo charitatívnych organizácií,
- nedostatok finančných prostriedkov na kompletné poskytovanie sociálnych služieb zo strany obce, v rámci rozpočtu,
- malý záujem opatrovateľiek pracovať na obci,

Príležitosti:

- začínajúca spolupráca s neziskovou organizáciou, ktorá sa bude zaoberať poskytovaním sociálnych služieb v obci,

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

- záujem neziskovej organizácie o výstavbu zariadenia sociálnych služieb,
- postupné dobudovávanie zariadení sociálnych služieb v spolupráci s verejnými a neverenými poskytovateľmi
- záujem miestnych podnikateľov o pomoc pri poskytovaní sociálnej služby na podporu zosúlad'ovania rodinného a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
- začatie uplatňovania komunitného plánu na miestnej úrovni,
- možnosť získania finančných zdrojov z ÚPSVR, z EÚ a iné,

Ohrozenia:

- nedostatočný záujem obyvateľstva obce o veci verejné,
- zvyšovanie počtu sociálne odkázaných obyvateľov,
- slabo fungujúci systém poskytovania sociálnych služieb,
- vysoká administratívna zát'až pri získavaní dotácií pre poskytovanie sociálnych služieb,
- vysoké náklady na poskytovanie sociálnych služieb na území obce,
- nedostatočný počet personálneho zabezpečenia v oblasti sociálnych služieb,
- odchádzanie rodinných príslušníkov za prácou mimo obce.

5.2 Ciele, opatrenia a financovanie sociálnych služieb

Definovanie strategických cieľov obce v sociálnej oblasti nadväzuje na výsledky komplexných analýz a na SWOT analýzu, pričom sa snaží odstrániť alebo prinajmenšom zmierniť identifikované disparity pomocou určených faktorov rozvoja.

Na základe uvedených skutočností a v zmysle jednotlivých národných a regionálnych programov bola vytvorená rozvojová stratégia obce v sociálnej oblasti, vychádzajúca z opisu strategických prístupov predstaviteľov obce k jej rozvoju.

Strategický cieľ v poskytovaní sociálnych služieb v obci Veľké Zálužie v rokoch

2018-2023: Zvýšiť rozsah a kvalitu poskytovaných sociálnych služieb v obci v zmysle identifikovaných disparít a vytvoriť tak podmienky pre trvalý sociálny rozvoj obce. Na dosiahnutie tohto cieľa využívať koordinovaný postup pri efektívnom využití ľudských, finančných a kultúrnych zdrojov príslušných poskytovateľov sociálnych služieb v súčinnosti s potenciálom obyvateľov, so zameraním sa na získanie všetkých dostupných príslušných

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

finančných zdrojov. Strategický cieľ sociálneho rozvoja obce formuluje dlhodobú orientáciu zameranú na dosiahnutie želaného stavu v obci Veľké Zálužie.

Pri realizácii tohto cieľa je dôležité a potrebné koordinovať aktivity a úsilia obce a poskytovateľov sociálnych služieb s možnosťami a snahami obyvateľov na zabezpečenie vyváženého a trvalo udržateľného sociálneho rozvoja obce. Nemenej dôležité je mobilizovať a pri realizácii využívať všetky dostupné zdroje (národné, regionálne, súkromné a najmä Štrukturálne fondy EÚ).

Strategický cieľ je možné bližšie špecifikovať ako snahu o :

- neustály rozvoj a skvalitňovanie poskytovaných sociálnych služieb v obci,
- zlepšenie podmienok pre rast životnej úrovne obyvateľov obce,
- všeobecný a trvalo udržateľný rozvoj obce.

Konkretizovaním daných snáh, ich spresnením a špecifikáciou tak môžeme formulovať ciele sociálneho rozvoja:

Ciel č. 1: Rozvoj sociálnych služieb prostredníctvom rozšírenia opatrovateľskej služby na obci.

Ciel č. 2: Rozšírenie spolupráce s neziskovou organizáciou „SENIORKA“ v Nitre ktorá poskytuje opatrovateľskú službu, prípadne inými neziskovými organizáciami a občianskymi združeniami.

Ciel č. 3: Úzka spolupráca obce s neziskovou organizáciou „DIAMANT“ Veľké Zálužie - Zariadenie sociálnych služieb v obci.

Ciel č. 4: Rozšírenie kapacít Materskej školy vo Veľkom Záluží prístavbou materskej školy a pomoc vybudovanie zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.

Ciel č. 5: Úzka spolupráca obce s ÚPSVR, SPOD a SK pri zabezpečení sociálnoprávnej ochrany detí v rámci obce.

Financovanie sociálnych služieb

Sociálne služby sú typickým príkladom viaczdrojového financovania. Hovorí o tzv. verejno-súkromnom mixe financovania. Nejde pritom len o spravodlivé rozdeľovanie verejných zdrojov na rozličné druhy sociálnych služieb, ale aj o používanie súkromných zdrojov na ich financovanie. Potreba kombinovaného viaczdrojového financovania vyplýva z rastu dopytu po sociálnych službách, ktorá je spojená aj s demografickým vývojom, ako aj s možnosťou slobodného výberu poskytnutia sociálnej služby.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Financovanie sociálnych služieb sa v súčasnosti na Slovensku riadi určitými princípmi:

- kombinácia verejných (štátnych, regionálnych, miestnych) zdrojov so zdrojmi (príjomom a majetkom) užívateľa sociálnej služby a jeho rodiny,
- vyživovacia povinnosť členov rodiny pri spolufinancovaní sociálnych služieb,
- ochrana príjmu užívateľa a jeho rodiny pred neprimerane vysokou úhradou za sociálnu službu,
- preferencia vybraných druhov sociálnych služieb na miestnej úrovni,
- možnosť samoplatcovstva v sociálnych službách,
- využívanie iných zdrojov pre financovanie.

Rešpektujúc tieto princípy sú sociálne služby financované z:

- verejných zdrojov (z MPSVR SR vo forme finančného príspevku pre obce na poskytovanie napr. zariadenia pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby; z rozpočtov regionálnej a miestnej samosprávy),
 - z úhrady za poskytovanie sociálnej služby od jej prijímateľa, príp. od jeho rodiny,
 - z darov,
 - z výsledkov hospodárenia poskytovateľov sociálnych služieb,
 - z príjmu zo sociálneho podniku, príp. iného príjmu.

Výšku úhrady za konkrétny druh sociálnej služby pre jej prijímateľa u verejného poskytovateľa stanovuje vo svojom všeobecne záväznom nariadení obec. Aj keď sa na tento účel berie do úvahy príjem a majetok prijímateľa, prípadne príjem a majetok členov rodiny (rodičov nezaopatrených detí, či naopak dospelých detí rodičov či manželských partnerov), zákon presne vymedzuje, ako je tento príjem a majetok „chránený“ v prípade, že ich príjmy sú nedostatočné na platenie plnej výšky úhrady za poskytnutie sociálnej služby. V prípade, že obec nemá zriadenú sociálnu službu, ktorú je povinná svojim obyvateľom poskytovať a keď si túto službu občania vybrali u neverejného poskytovateľa, potom im na uvedený účel poskytuje finančný príspevok. Obec, ktorá hradí svojim občanom takto poskytnuté sociálne služby je povinná pravidelne kontrolovať účelnosť využívania takto poskytnutých prostriedkov. Pôvodná úprava zákona o sociálnych služieb z roku 2009 neposkytovala verejným a neverejným poskytovateľom rovnakú pozíciu pri finančovaní ich sociálnych služieb. Obec mohla zabezpečovať požadovanú sociálnu službu cez neverejného poskytovateľa len v prípade, že ju nemohla zabezpečiť cez vlastného „verejného“. Tým sa

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

dostávali neverejní poskytovatelia do nevýhodnej pozície, čím sa znižovala medzi poskytovateľmi zdravá konkurencia na princípe kvality. Súčasťou najnovšieho vývoja v oblasti financovania sociálnych služieb je aj zavedenie systému samoplatcovstva. Umožňuje sa v prípade, že na účely financovania sociálnej služby pre konkrétnego odkázaného človeka sa neposkytujú žiadne verejné zdroje a náklady spojené so službou si v plnej miere dobrovoľne hradí sám. V takomto prípade nepodlieha žiadateľ o sociálnu službu ani povinnosti podstúpenia procedúr komplexného lekárskeho a sociálneho posudzovania, čo výrazne zjednoduší proces začiatia poskytovania sociálnej služby.

5.3 Špecifikácia cieľov a časový pán realizácie

Ciel č. 1: Rozvoj sociálnych služieb prostredníctvom rozšírenia opatrovateľskej služby na obci.

Obec Veľké Zálužie sa zameria na možnosť rozšírenia opatrovateľskej služby možnosťou zapojenia sa do rôznych projektov MPSVR prostredníctvom úradu práce, keďže momentálne nemá dostatok vlastných finančných zdrojov na zabezpečenie ďalšej kvalifikovanej opatrovateľky na obci. Využívať všetky možnosti zapojenia sa do výziev a tým zabezpečiť našim občanom dostupnejšiu opatrovateľskú službu, ktorá by sa poskytovala v domácom prostredí občana, ktorý o takúto službu prejaví záujem. Zároveň by sa táto služba stala aj finančne dostupnejšia. Čo sa týka realizácie predmetného cieľa, mal by sa realizovať priebežne, podľa výziev MPSVR a zapojenie sa do projektov. Tento cieľ sa dá časovo špecifikovať aj vtedy, ak bude možnosť upraviť rozpočet obce tak, aby mohla byť vo väčšej miere poskytovaná opatrovateľská služba, prípadne inými neziskovými organizáciami a občianskymi združeniami.

Ciel č. 2: Rozšírenie spolupráce s neziskovou organizáciou „SENIORKA“ v Nitre ktorá poskytuje opatrovateľskú službu, prípadne inými neziskovými organizáciami a občianskymi združeniami.

Obec Veľké Zálužie, keďže nemá dostatočný počet opatrovateľiek, ale je povinná zo zákona takúto službu buď poskytnúť alebo zabezpečiť, začala spontánne spolupracovať s neziskovou organizáciou „Seniorka“ v Nitre. Obec svojim občanom, ktorí potrebujú zabezpečenie opatrovateľskej služby v domácom prostredí poskytne poradenskú pomoc, vypracuje posudok a rozhodnutie obce a odporučí vybaviť si opatrovateľku v uvedenej neziskovej organizácii. Dopolň máme iba kladné ohlasy od občanov, ktorým bola takto

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

zabezpečená opatrovateľská služba pre svojich blízkych. Časový plán tohto cieľa je možné aplikovať hned, pretože tento cieľ je už aj v menšej miere realizovaný. Ak by iná nezisková organizácia alebo občianske združenie začala poskytovať opatrovateľskú službu v domácom prostredí na území našej obce, obec by takúto spoluprácu podporila.

Ciel č. 3: Úzka spolupráca obce s neziskovou organizáciou „DIAMANT“ Veľké Zálužie - Zariadenia sociálnych služieb v obci.

Nezisková organizácia DIAMANT prejavila záujem v obci vybudovať zariadenie sociálnych služieb, a to najmä zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár. Obec bola nápomocná tým, že tejto neziskovej organizácii prenajala pozemok na vybudovanie takéhoto zariadenia. Ďalej obec úzko spolupracuje na vybudovaní inžinierskych sietí a stavebných povolení. Ďalšia spolupráca s neziskovou organizáciou by mala byť hlavne na úrovni poskytovania sociálnych služieb. Naši obyvatelia by mali dostať dostupné a kvalitné poskytnutie sociálnej služby. Toto zariadenie by malo predovšetkým poskytovať sociálne služby občanom Veľkého Zálužia. Úzko s touto organizáciou by obec následne spolupracovala aj na poskytovaní stravy pre dôchodcov a iných podporných služieb. Časový plán realizácie výstavby zariadenia sociálnych služieb a poskytovania týchto služieb je vo výhľade dvoch rokov.

Ciel č. 4: Rozšírenie kapacít Materskej školy vo Veľkom Záluží prístavbou materskej školy a pomoc vybudovanie zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.

Obec Veľké Zálužie podala na základe výzvy projekt na dobudovanie – prístavbu Materskej školy vo Veľkom Záluží z dôvodu, že máme veľa neuspokojených žiadostí rodičov, čo sa týka prijatia ich detí do materskej školy. Prístavbou by sa vytvorili ďalšie dve triedy, čo by postačovalo na uspokojenie všetkých žiadostí o prijatie detí do materskej škôlky. Obec má záujem sociálne zabezpečiť všetky vekové kategórie detí, takže sa bude usilovať o vytvorenie zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, aby umožnila rodičom zosúladenie rodinného a pracovného života. Tento cieľ možno časovo zvládnuť do dvoch rokov od schválenia komunitného plánu sociálnych služieb.

Ciel č. 5: Úzka spolupráca obce s ÚPSVR, SPOD a SK pri zabezpečení sociálnoprávnej ochrany detí v rámci obce.

Obec už aj t.č. úzko spolupracuje s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny s oddelením sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurateli a to z viacerých dôvodov, ktoré vychádzajú z potrieb obyvateľov obce, rodín a v neposlednom rade aj z potrieb školy.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

V obci sú rodiny, ktoré potrebujú dohľad nad fungovaním, sú spracované Plány sociálnej práce s rodinou a dieťaťom, nad ktorými drží dohľad nielen úrad práce, ale aj obec. Ďalej obec úzko spolupracuje so Základnou školou vo Veľkom Záluží, a to z viacerých dôvodov. Jedným z dôvodov je záškoláctvo a ďalším dôvodom je neprispôsobivé a asociálne správanie niektorých žiakov. Spolupráca týchto subjektov je veľmi potrebná, funguje na veľmi dobrej úrovni a v tejto spolupráci bude obec aj nadálej pokračovať.

5.4 Aktualizácia, zmeny a vyhodnocovanie KPSS

Ked'že komunitný plán sociálnych služieb je živý dokument, ktorý možno meniť podľa potrieb užívateľov, prípadne podľa možností poskytovateľov sociálnych služieb, aktualizácia komunitného plánu bude možná vždy, keď aktuálna požiadavka bude predložená Komisii pre sociálne veci, bývanie a zdravotníctvo, tá odporučí predmetnú požiadavku aktualizovať, prípadne zapracovať do komunitného plánu.

Komunitný plán možno meniť:

- ak sa zmenia priority,
- ak sa získajú finančné prostriedky na konkrétné potreby,
- ak budú nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb.

Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánu - Obecné zastupiteľstvo obce Veľké Zálužie minimálne 1x ročne prerokuje Správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností bude aplikovať zistené požiadavky a návrhy do komunitného plánu obce. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh obce v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie.

6. Záver

Komunitný plán sociálnych služieb obce je rozširujúcim dokumentom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Veľké Zálužie je spracovaný v súlade s programovým dokumentom vypracovaným na krajskej úrovni Nitrianskeho vyššieho územného celku i s dokumentom na národnej úrovni.

Hlavným cieľom tohto plánu je stanovenie reálnych cieľov v sociálnej oblasti na obdobie do roku 2023.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie

Komunitný plán sociálnych služieb je živým dokumentom s možnosťou jeho rozširovania. Realizácia musí byť dôsledne sledovaná a plán musí byť podľa potreby upravovaný a doplňovaný. Tento neustály strategický proces musí zaistiť, že zámery a ciele zostanú dôveryhodné a relevantné a že budú zrealizované.

Tento komunitný plán určuje smer akým by sa obec mala, samozrejme za účinnej pomoci a zainteresovanosti všetkých obyvateľov a s maximálnym využívaním štrukturálnych fondov Európskej únie, uberať v najbližších rokoch v sociálnej oblasti.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Veľké Zálužie na roky 2018-2023 bol schválený na zasadnutí Obecného zastupiteľstva vo Veľkom Záluží uznesením č. 402/2018 dňa 04.06.2018.